

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/186/2016
Identifikačné číslo spisu:	5701899938
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5701899938.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E., bytom J., zastúpeného JUDr. Dašenou Gombíkovou, advokátkou so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 76, proti žalovaným 1/ Q. bytom P., 2/ I. bytom P., 3/ L., bytom U., 4/ E. bytom P. zastúpenému JUDr. Petrom Novákom, advokátom so sídlom v Martine, Košútska 2, 5/ Slovenskej republike, za ktorú koná Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, so sídlom v Banskej Štiavnici, Radničné námestie 8, IČO: 36 022 047, o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10 C 381/2001, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2015 sp. zn. 6 Co 36/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 5/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. mája 2014 č. k. 10 C 381/2001-662 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal: a/ určenia, že je podľa geometrického plánu č. 207/2001 vlastníkom parcely KN-C č. XXXX/X o výmere 58 m² zastavanej domom súp. č. XX, KN-C parcely č. XXXX/X o výmere 15 m² zastavanej dvorom, KN-C parcely č. XXXX/X o výmere 33 m² zastavanej hospodárskou budovou, KN-C parcely č. XXXX/X - záhrady o výmere 48 m², KN-C parcely č. XXX/X o výmere 17 m², ďalej časti rodinného domu súp. č. XX pri kuchyni na prvom nadzemnom podlaží o výmere 1,82 x 0,8 m na parcele č. XXXX/X v k. ú. J., ako aj uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 4/ vypratať ju do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, b/ uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 4/ zaplatiť mu sumu 290,45 € titulom náhrady škody. Zároveň rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. júna 2015 sp. zn. 6 Co 36/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Namietal, že v konaní rozhodoval

vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.) a že súd nesprávne postupoval, keď jeho námietku zaujatosti nepostúpil nadriadenému súdu. Zdôrazňoval, že podaná námietka sa netýkala len okolností uvedených v § 14 ods. 3 O.s.p., ako to deklaroval odvolací súd. Výslovil, že predpokladom nestrannosti sudcu je aj to, že k právnenému vzťahu, ktorý sudca rieši, nezískal vzťah ešte predtým, než mu bola vec zverená na rozhodnutie, teda, že bude môcť vec posudzovať úplne nezávisle a slobodne. V tejto súvislosti namietal, že v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 8 C 180/1995, kde vystupovali tí istí účastníci konania, resp. ich právni predchodcovia, rozhodovala na základe súvisiaceho skutkového a právneho základu tá istá sudkyňa D., ktorá bola preto v posudzovanej veci jednoznačne ovplyvnená svojimi závermi vyslovenými v konaní 8 C 180/1995. Uvedená sudkyňa si dokonca tento spis pripojila k súdnemu spisu 10 C 381/2001 a opakovane poukazovala na závery znaleckého dokazovania v ňom vykonané. Podľa názoru dovolateľa o negatívnom postoji sudkyne k nemu svedčí aj jej nekonkretizované a najmä objektívnej skutočnosti nezodpovedajúce konštatovanie v odôvodnení rozsudku, kde súd poukazuje na „Väčšinu sporov ktorými žalobca žiada určenie svojho vlastníctva k určitej nehnuteľnosti ...“, pričom on bol účastníkom len predmetného súdneho konania a konania sp. zn. 8 C 180/1995, kde bol v pozícii žalovaného. Pokiaľ súd prvej inštancie ako aj odvolací súd skonštatovali spornosť geometrického plánu uvedeného v petite žaloby, z ktorého dôvodu nebolo možné žalobe vyhovieť, dovolateľ sa s týmto ich názorom nestotožnil, majúci za to, že aj podľa výsledkov znaleckého dokazovania mali k dispozícii na rozhodnutie relevantný geometrický plán. Napokon namietal aj existenciu vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a to s poukazom na nepreskúmateľnosť rozsudkov oboch nižších súdov, ktoré podľa jeho názoru najmä z hľadiska samotných dôvodov zamietnutia žaloby nespĺňali kritéria ustanovené v § 157 ods. 2 O.s.p.

4. Žalovaní 1/ až 5/ sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané 2. novembra 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

7. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1, 2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., posudzoval podmienky jeho prípustnosti podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“).

8. Vzhľadom na to, že dovolaním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a nejde o rozsudok, ktorý by mal znaky uvedené v ustanoveniach § 238 ods. 2 a 3 O.s.p., bolo by dovolanie žalobcu prípustné iba vtedy, ak by konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, malo niektorú z vád uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Takúto vadu konania ale dovolací súd nezistil.

9. Žalobca namietal, že na súde prvej inštancie rozhodol vylúčený sudca (§ 237 ods. 1 písm. g/ O.s.p.). Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

10. I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich

nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

11. V danom prípade žalobca tvrdil, že sudkyňa Okresného súdu Martin D. bola pri rozhodovaní veci ovplyvnená svojimi závermi, ktoré vyslovila v konaní tamojšieho súdu sp. zn. 8 C 180/1995, v ktorom vystupovali tí istí účastníci, resp. ich právni predchodcovia a v ktorom rozhodovala na základe súvisiaceho skutkového a právneho základu. Poukazoval na to, že spomínaná sudkyňa si pripojila spis z konania sp. zn. 8 C 180/1995 k súdnemu spisu 10 C 381/2001 a opakovane poukazovala na závery znaleckého dokazovania v ňom vykonané. Z uvedeného je celkom zjavné, že žalobca vyvodzuje zaujatosť sudkyne D. výlučne len z okolností, ktoré sa týkajú jej postupu v predmetnej veci, a tiež jej rozhodovania v inej veci sp. zn. 8 C 180/1995, ktoré ale podľa výslovného znenia § 14 ods. 3 O.s.p. nie sú dôvodom pre vylúčenie sudcu. V takýchto prípadoch súd na námietku zaujatosti neprihliada a nadriadenému súdu ju na rozhodnutie nepredkladá (§ 15a ods. 5 O.s.p.). Samotné oboznámenie sa sudcu so skutkovým a právnym základom veci ešte pred začatím konania zakladá právne relevantný vzťah sudcu k veci v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. len vtedy, ak by sudca poznatky o prejednávanej veci získal inak ako procesným dokazovaním, napr. od niektorého z účastníkov konania (teraz strán sporu) a pod. Rovnako neobstoí ani tvrdenie žalobcu, že D. má k nemu negatívny postoj, nakoľko bolo odôvodnené len poukazom na podľa jeho názoru neobjektívne konštatovanie tejto sudkyne v odôvodnení rozsudku týkajúce sa jeho účasti v sporoch pred súdom. Navyše, z obsahu nasledujúcej vety odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že napadnuté konštatovanie zákonnej sudkyne bolo myslené iba všeobecne, bez vzťahu ku konkrétnemu žalobcovi (dovolateľovi). Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že existenciu vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. g/ O.s.p. vytýkal žalobca neopodstatnene.

12. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Druhá časť tejto právnej vety predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade však obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa v posudzovanej veci uplatnila druhá časť právnej vety vyššie spomenutého stanoviska, nakoľko odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, ako aj postačujúce vysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalobcu. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

13. Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal aj nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, resp. nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, najvyšší súd v tomto smere poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v R 37/1993 a R 42/1993, ako aj rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

14. Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že žalobca nesúhlasí ani s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

15. Vzhľadom na to, že prípustnosť v danej veci podaného dovolania nevyplýva z ustanovení § 238 O.s.p. a vady konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p v dovolacom konaní nevyšli najavo, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.